

Miami Vice i la buidor significativa

Pere Antoni Pons

L'espectador de *Miami Vice*, de Michael Mann, sap que no es troba davant d'una gran pel·lícula. Més aviat, és possible que si li demanessin de despatxar-la amb un judici valoratiu ràpid i contundent, en un primer moment diria que és un exemple de les mancances que presenta una gran majoria del cine actual. Aquestes mancances es podrien resumir en una de sola, que ha estat apuntada prou sovint: l'exagerat desnivell que hi ha, en moltes pel·lícules actuals, entre la qualitat dels seus aspectes més estrictament audiovisuals (que van des de la fotografia i el muntatge fins a l'encaix entre imatge i banda sonora, passant per l'ambientació i la personalitat física dels actors) i la pobresa miserable dels seus aspectes verbals i narratius —que no són el mateix: uns *diuen* i els altres *conten*. És una pobresa primordial, a més, perquè no tan sols afecta les qüestions clàssiques del guió —a l'argument, que sol ser desgavellat o anèmic, o al dibuix caracteriològic dels personatges, pla o estereotipat—, sinó també i sobretot la força nuclear de l'obra, d'on surt l'expressió del seu sentit moral, intel·lectual i emocional. Són obres, en definitiva, que mostren molt però no expressen res.

I, tanmateix, hi ha alguna cosa que falla, si s'aprofundeix en la pel·lícula, en el judici ràpid i contundent que l'espectador pugui fer sobre *Miami Vice*. Perquè, si bé és cert que, a primera vista, podria servir com a exemple d'un determinat cine actual mediocre, també ho és que té l'estranya peculiaritat de convertir el pecat comú i general en virtut pròpia i excepcional, i de fer que, allò que en primera instància no pot ser considerat sinó com un defecte innegable (l'esquifidesa del guió), a la fi acabi resultant, no només l'encert màxim de la pel·lícula i, per tant, el que fa que sigui un producte artísticament digne, sinó també el que en fonamenta i n'expressa el significat global. És a dir: com tantes altres pel·lícules, *Miami Vice* també mostra molt i tampoc no expressa res. Aquesta buidor expressiva, però, en el seu cas és deliberada, i perfectament eloqüent.

Miami Vice relata les peripècies, sofisticades, arriscades i violentes, de dos detectius de l'FBI (interpretats amb convicció xulesca per un Colin Fa-

rell i un Jamie Foxx encantadorament implacables) que s'han de fer passar per traficants de droga a fi de detenir un capo del càrtel colombià, asèpticament interpretat per un improcedent o molt desubicat Luis Tosar. El món per on es mouen els policies protagonistes és, evidentment, el Miami actual, una ciutat emblemàtica de l'Amèrica més adinerada, frívola i extravagant, la qual, sota la seva superfície d'hedonismes frenètics i luxosos, amaga un doble fons replè de sordidesa, crims, mentida i perill. Per tal d'emfatitzar aquest doble fons, a més, el Miami cinematogràfic que predomina en la pel·lícula de Mann és el menys topificat de tots els Miamis possibles; és a dir, no és la ciutat plena de platges on s'amunteguen els cossos bronzejats, ni la ciutat en la qual la claror festiva i el bullici general sembla que tot ho purifiquen i de tot en relativitzen la teòrica importància, sinó el Miami més nocturn i desolat, més portuari i inhòspit.

És entremig d'aquest panorama, doncs, al qual s'han d'afegir unes breus escapades cap a escenaris cubans i colombians, que l'argument, primíssim i mil vegades vist, es va desenvolupant. Amb un sol traç, es podria resumir així: els policies es veuen embolicats en un assumpte tèrbol, els alts comandaments els ordenen que es facin passar per narcotraficants a fi de resoldre'l, ells realitzen els primers tempteigs, dubten si reeixiran en l'engany, els narcos vertaders els posen a prova, ells mantenen la calma, el capo Tosar acaba picant l'ham, l'operació tira endavant, Farrell s'enamora de qui no toca, la cosa es complica una mica més (però no gaire) i, a la fi, hi ha un esclat de violència catàrtica, un tiroteig en el qual només moren alguns narcotraficants subalterns i que, sobretot, serveix per deixar clar que tot continuarà igual: els policies amb la seva feina brutal i necessària, i els capos amb les seves maniobres delictives, tots esquitxats ben sovint per litres i litres de sang habitual...

Doncs bé, aquest argument tan banal, que a més és presentat sense cap afany de rectificació o dissimulació, diu més sobre el món moral quotidià dels policies protagonistes que qualsevol trama original i tortuosa que cap guionista es pogués inventar; un món moral que els obliga —com un sarcasme— a estar conformes amb la brutalitat, la violència i el desastre, mentre al seu voltant tot és presa d'una disbaixa despreocupada, que no es veu però s'endeuina. Com que amb el simple argument no n'hi ha prou per expressar tot això, però, Mann en reforça la futilitat esquerra amb el seu estil tan personal, en què unes escenes espectaculars i trepidants són contrapuntades pel laconisme i la fredor inamovibles de les interpretacions i les imatges, gravades en digital.

Així, Michael Mann aconsegueix que la manca d'expressió del principi, a la fi s'acabi convertint en l'expressió d'una buidor total i significativa. ■

